

G-015025

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

April/May – 2019

Gujarati : Core Course - 5

(BAOOC - 507 : Narsinh Mahetana Pado)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ નરસિંહ મહેતાના જીવન અને સમગ્ર સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય આપો. ૧૪

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બન્ને)

(૧) નરસિંહ મહેતાનો સમય

(૨) નરસિંહના જીવન વિશે દંતકથાઓ.

૨ ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’ને આધારે નરસિંહની કવિ તરીકેની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓનો પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં કવિનું અલંકાર પ્રભુત્વ

(૨) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં કવિની કલ્પનાશક્તિ

(૩) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં ભક્તિબોધનાં પદો

(૪) ‘આત્મવૃત્ત પદો’માંનું નરસિંહનું વ્યક્તિત્વ.

૩ નરસિંહનાં તત્ત્વદર્શનનાં પદોને આધારે નરસિંહની જ્ઞાની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં બાળલીલાનાં પદો

(૨) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં ગોપીભાવનાં પદો

(૩) નરસિંહનાં રાસલીલાવિષયક પદો

(૪) ‘નરસિંહ મહેતાનાં પદો’માં કૃષ્ણ-સુદામાનાં પદો.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પંક્તિઓના વિચારવિસ્તાર કરો :

૧૪

- (૧) “અંધ ને અજ્ઞ એ બેમાં, ઓછો શાપિત આંધળો,
એકાંગે પાંગળો અંધ, અજ્ઞ સર્વાંગે પાંગળો.”
- (૨) ‘ઘાટ ઘડિયા પછી નામરૂપ જૂજવાં, અંતે તો હેમનું હેમ હોય.’
- (૩) ‘જે પોષતું તે મારતું એવો દિસે કમ કુદરતી !’
- (૪) ‘સૌંદર્ય શોભે છે શીલથી ને યૌવન શોભે તે સંયમ વડે.’

૫ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર જણાવો :

૧૪

- (૧) નરસિંહ મહેતા જ્ઞાતિએ _____ બ્રાહ્મણ હતા.
- (અ) વડનગરા (બ) શ્રીમાળી
- (ક) સાઠોદરા (ડ) ઔદિચ્ય
- (૨) નરસિંહની શંકાસ્પદ કૃતિ _____ છે.
- (અ) સુદામાચરિત્ર (બ) ગોવિંદગમન
- (ક) ચાતુરીઓ (ડ) રાસસહસ્રપદી
- (૩) ‘નરસિંહ મુખ્ય તો ભક્ત, તેનું કવિપણું આનુષાંગિક જ, છતાં કવિ તરીકે તે મોટો છે.’ - આ વિધાન _____ એ કર્યું છે.
- (અ) કનૈયાલાલ મુનશી
- (બ) બ. ક. ઠાકોર
- (ક) અનંતરાય રાવળ
- (ડ) વિજયરાય વૈદ્ય
- (૪) ‘નરસિંહની કવિતાને ‘ત્રીજા નેત્રની પ્રસાદી’ તરીકે _____ એ ઓળખાવી છે.
- (અ) કનૈયાલાલ મુનશી (બ) વિજયરાય વૈદ્ય
- (ક) રા. વિ. પાઠક (ડ) બ. ક. ઠાકોર

- (પ) નરસિંહ મહેતાના લગ્ન _____ સાથે થયા હતા.
- (અ) માણેક મહેતી (બ) કમળાબેન
- (ક) કુંવરીબાઈ (ડ) તાપીબેન
- (૬) ‘સખી ! આજની ઘડી રળિયામળી’ એ _____ નું પદ છે.
- (અ) રાસલીલા (બ) ગોપીભક્તિ
- (ક) કૃષ્ણ-સુદામા (ડ) બાળલીલા
- (૭) ‘ઓ પેલો ચાંદલિયો મા ! મને રમવાને આલો’ પદ કૃષ્ણની _____ લીલાનું છે.
- (અ) રાસલીલા (બ) દાણલીલા
- (ક) બાળલીલા (ડ) આમાંનું એક પણ નહીં
- (૮) નરસિંહ મહેતાએ _____ રાગ ગાઈ વરસાદ વરસાવ્યો હતો.
- (અ) કેદાર (બ) તાનારીરી
- (ક) ભૈરવી (ડ) મલ્હાર
- (૯) નરસિંહ મહેતાનું ચિરંજીવ પ્રદાન _____ છે.
- (અ) જ્ઞાન વૈરાગ્યનાં પદો (બ) આત્મવૃત્તનાં પદો
- (ક) બાળલીલાનાં પદો (ડ) આખ્યાનાત્મક કૃતિઓ
- (૧૦) શ્રી ઉમાશંકર જોશી નરસિંહના _____ પદને ‘ગુજરાતી ભાષાનું ઘરેણું’ ગણાવે છે.
- (અ) એવા રે અમે એવા
- (બ) જળકમળ છાંડી જાને બાળા
- (ક) ઓ પેલો ચાંદલિયો મા...
- (ડ) જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળિયા
- (૧૧) જાગને જાદવા, કૃષ્ણ ગોવાળિયા, તુજ વિના _____ માં કોણ જાશે ?
- (અ) સીમ (બ) ગામ
- (ક) ઘેન (ડ) વન

(૧૨) તળાજાની ટેકરીઓમાં _____ નામે ઓળખાતી ગુફા મળે છે.

(અ) ગબાગૌરની નિશાળ (બ) નરસૈયાની ગુફા

(ક) નરસૈયા ચા સ્વામી (ડ) નરસિંહ મહેતાની નિશાળ

(૧૩) 'કૃષ્ણ-સુદામા'નાં પદોની કથા _____ ગ્રંથમાં જોવા મળે છે.

(અ) ભાગવત (બ) રામાયણ

(ક) મહાભારત (ડ) બાઈબલ

(૧૪) _____ છંદનો પ્રયોગ એ નરસિંહની કવિતાની ખાસ વિશેષતા છે.

(અ) ચોપાઈ (બ) ઝૂલણા

(ક) દોહરો (ડ) મનહર
